

שער שלישי

מקלטי מס (Tax Havens)

אמנות מס, כרך ב': אלתר, כליף, בר אור, ליבוביץ

מקלטי מס קלאסיים

25. כללי

תוכן עניינים

25. כללי 787

אמנות מס, כרך ב': אלתר, כליף, בר אור, ליבוביץ

25. כללי

בעידן הכפר הגלובלי ניידותו של ההון היא רבה. ניידותו של ההון אף גדולה מזו של כוח העבודה, שכן הון אינו זקוק לאשרת הגירה. בהבל פה ניתן להעביר כספים ממדינה אחת לשנייה, במשלוח פקס ותשלום אגרה ניתן לשנות את מקום ההתאגדות של חברה פלונית, ניתן להעביר בעלות על רכוש באמצעות ייפוי כוח וכו'. ניידות זו של ההון הביאה לתחרות בינלאומית בתחום המס²³⁶⁰. במסגרת תחרות זו מדינות שונות שואפות למשוך משקיעים לטווח הקצר והטווח הארוך באמצעות הענקת הטבות מס שונות להכנסה בידי זרים.

מרבית מדינות העולם מעניקות הטבות מס, בצורה זו או אחרת, למשקיעים זרים²³⁶¹. מטרת הטבות אלו הנה למשוך משקיעים למדינה. ברם, קיימות מדינות המעניקות פטור מוחלט ממיסים לחברות תושבות המדינה אשר כל הכנסתן מופקת מחוץ לאותה מדינה או מדינות בהן ההכנסה החייבת שואפת לאפס הואיל והדין הפנימי מכיר בהוצאות רבות כהוצאות מותרות בניכוי.

בשער זה נעסוק במדינות ובמשטרים שהנם מקלטי מס מסוג זה או אחר. בראשית דיוננו נעמוד על מאפייניו של מקלט המס, והשיקולים המנחים בבחירתו. במסגרת זו נבחן כיצד מתייחסות המדינות המערביות וארגון ה-OECD לתופעה והכלים בהן הן מנסות למנוע אותה. בחלק השלישי בדיוננו נעמוד על מספר מקלטי מס ידועים כגון משטרי Off Shore ומשטרי חברות החזקה, והמדינות בהן משטרים אלו נהוגים. בחלק הרביעי בשער זה נדון בשאלה האם מדינת ישראל הינה מקלט מס עבור חברות ויחידים שאינם תושבי ישראל.

²³⁶⁰ ראו :

R. Avi-Yonah, "Globalization, Tax Competition and the Fiscal Crisis of the Welfare State", *Harv. L. Rev.* 1573, 1575-1576, 1577. (להלן **אבי יונה**).

²³⁶¹ שם, 1577. כך לדוגמה, ארצות הברית ביטלה את חובת ניכוי המס במקור על הכנסת ריבית המשולמת לזרים בשנת 1984. תוצאת הביטול היתה מירוץ לתחתית מצד מדינות אחרות - בזו אחר זו החלו המדינות המערביות הגדולות לבטל את חובת ניכוי המס במקור על תשלומי ריבית לזרים.

אמנות מס, כרך ב': אלתר, כליף, בר אור, ליבוביץ